

Danske Yoga- og meditationslærere (DYOM)

Oscar pettifords Vej 25, 6. al

2450 København SV

Email: bestyrelse@dyom.dk

Web: www.dyom.dk

Kommer der økonomisk hjælp til yoga- og meditationskulturen?

Danske yoga- og meditationslærere anmoder om foretræde for Folketingets Kulturudvalg. Yoga og meditationsskoler har stået uden økonomisk kompensation siden august, til trods for at de gældende kvadratmeter og afstandskrav har halveret indtægten på holdundervisning for næsten alle yogalærere. Med det lille forsamlingsforbud er det blevet umuligt at få økonomien til at løbe rundt, både i de små foreninger og i de mindre virksomheder der lige nu bærer denne del af kulturlivet.

Kulturbærende yogaskoler er nu lukket over hele landet og udviklingen er især accelereret indenfor de seneste tre uger. Danske Yoga og Meditationslærere har været i dialog med kulturminister Joy Mogensen for snart en måned siden, hvor vi advarede om netop dette og indskærpede at der er hårdt brug for økonomisk kompensation til yoga og meditationskulturen. Der er imidlertid ikke kommet nogen form for udmelding og heller ikke iværksat nogle initiativer i den forløbende måned for at forhindre den stime lukninger og konkurser vi nu ser. Vi fortsætter dialogen med ministeren der i dag i DR har udtalt at hun ønsker at fortsætte samtalen, men henvender os nu også til Kulturudvalget.

Vi ønsker at informere om den nuværende situation og diskutere de konkrete tiltag vi mener er nødvendige hvis danskernes 6. mest populære fritidsinteresse fortsat skal være et tilbud i kulturlivet - også efter coronakrisen.

Vi mener der er brug for at følgende tiltag:

- 1) *Øremærket hjælp til at støtte det brede foreningsliv og de mindre private aktører i kulturlivet.* Danske yoga- og meditationslærere foreslår at der mellem Kulturministeriet og Erhvervsministeriet sikres at man kan holde hånden over disse mindre aktører, herunder også virksomheder og selvstændige der ikke kan få støtte fra Kulturministeriet på grund af EU-lovgivning.
- 2) *Mulighed for at søge økonomisk kompensation med tilbagevirkende kraft for de kommercielle aktører i kulturlivet der har været ramt af restriktioner siden august måned*

Danske Yoga- og meditationslærere (DYOM)
Oscar pettifords Vej 25, 6. al
2450 København SV
Email: bestyrelse@dyom.dk
Web: www.dyom.dk

uden nogen form for økonomisk kompensation. De nuværende restriktioner for f.eks. yoga indebærer et krav på 4m² per person og 2 meters afstand mellem deltagerne og dette rammer konsekvent de små og mere sårbare aktører hårdt da de sidder i mindre lokaler og ikke kan sprede deltagerne ud. At det så netop er disse mindre aktører der er blevet forbigået hele efteråret når det handler om kompensation for tabt omsætning, undrer ikke bare os men også andre organisationer i det brede foreningsliv og i det kommercielle kulturliv. Med det nye forsamlingsforbud er nu også de større yoga og meditationsskoler de facto lukket, men kan fortsat ikke søge kompensation da de jure har lov at holde åbent, dog under restriktioner der umuliggør at man kan betale sine udgifter. Økonomien i et gennemsnitligt yogacentrum går først i nul ved 12-15 deltagere per hold, og ingen yoga eller meditationslærere kan brødføde sig selv med kun 9 deltagere. Vores bidrag til kulturlivet forsvinder snart helt hvis ikke der meget hurtigt gives en reel udmelding om økonomisk kompensation.

- 3) *Mulighed for at søge støtte til øgede variable omkostninger der følger direkte af restriktioner.* Mange yoga og meditationsskoler skal p.t. afvikle den samme aktivitet flere gange for at få plads til deres medlemmer og dette øger udgifterne til lønninger og lokaleleje. Mange yogalærere lejer lokaler på timebasis og flere yogacentre har måtte leje sig ind i større lokaler under krisen for at få plads til deltagerne indenfor gældende kvadratmeter og afstandskrav. Lokaler som de nu ikke kan fylde og grundet nye restriktioner nu heller ikke kan betale.
- 4) *En differentiering af restriktioner og retningslinjerne indenfor breddeidræt det øjeblik tallene for samfundssmitte falder igen.* Hvis yoga og meditationskulturen i Danmark skal overleve i det lange, seje træk som coronakrisen er blevet, må og skal der laves en mere nuanceret sundhedsfaglig vurdering af de mere rolige og kontemplative aktiviteter der foregår på faste pladser, i god afstand og med et roligt åndedræt. Dette er aktiviteter der umuligt kan udgøre samme sundhedsrisiko som f.eks. en håndboldkamp. Meditation, mindfulness, yoga, tai chi, bridge, skak, e-sport mv. foregår under helt andre forhold end idræt. Derfor bør en sundhedsforsvarlig undervisning af denne type aktiviteter være reguleret af mere præcise retningslinjer der er skrevet i en reel dialog med de organisationer der skal formidle dem. Sektorpartnerskabet for breddeidræt er lige nu så bredt at det reelt ikke er muligt for de mindre organisationer at have en meningsfuld dialog med ministeriets medarbejdere og de sundhedsmyndigheder der skal bedømme smittefaren ved aktiviteter de intet kendskab har

Danske Yoga- og meditationslærere (DYOM)

Oscar Pettifords Vej 25, 6. al

2450 København SV

Email: bestyrelse@dyom.dk

Web: www.dyom.dk

til. De nuværende retningslinjer slår al fysisk aktivitet over en kam fordi idrættens store organisationer af gode grunde hverken kan eller vil differentiere mellem fysik anstrengelse og kontemplative bevægelsesformer og ingen interesse har i at tilgodese de mindre organisationer i sektorpartnerskabet. Det har vi fuld forståelse for, men må samtidig erkende at det lige nu koster vores medlemmer deres livsværk til trods for at yoga og meditation ikke er en idræt. Eftersom det indtil nu primært har været de store organisationer (idrætten og enkelte tilfælde aftenskolerne) der skriver retningslinjerne i samarbejde med ministeriet, ødelægges levestruktur og grundlaget for hele underskoven i kulturlivet der som bekendt består af aktører som arbejder på tværs af sektorer. Yoga og meditation var, sammen med styrketræning, de eneste to fritidsaktiviteter der var i fremgang i perioden 2012-16 og andelen af yogaudøvere steg med 50% i samme periode. Denne udvikling er eksploderet siden. I samme periode så vi en nedgang indenfor samtlige idrætsgrene, hvilket i sig selv er bekymrende. Seneste opgørelser viser at 38% af danskerne ophørte med at være fysisk aktive i foråret under den første nedlukning hvilket uden tvivl vil få konsekvenser for folkesundheden. Hvorfor ramme en af de mest populære aktiviteter hårdere end den øvrige idræt ved at underlægge den restriktioner der passer til sport? Yogalærere kan især holde danskerne fysisk aktive med minimal risiko for smitte både under og efter coronakrisen. Eftersom idræts- og fritidslivet har stået for under 3,3% af de totale antal coronasmittede i Danmark ser vi ingen grund til at holde kulturlivet under nuværende restriktioner så snart tallet for samfundssmitte falder og det igen er kontaktsmitte (smittekæder) der bekymrer myndighederne. Til dato har vi ikke set nogle tilfælde af superspredere eller smittekæder der er startet i yoga og meditationsregi og kigger man bredere ud har kulturlivets medarbejdere som helhed kun stået for under 1% af de det totale antal smittede. En differentiering af retningslinjerne der giver mindre kvadratmeter- og afstandskrav og lempelser fra forsamlingsforbuddet til bløde og kontemplative bevægelsesformer der foregår på faste pladser uden fysisk anstrengelse bør være først på dagsordenen, så snart der igen kan blive tale om lempelser af de nuværende restriktioner. Lader man vores medlemmer vente fortsat uden økonomisk kompensation indtil alle de større idrætsaktører i sektorpartnerskabet kan blive enige om at genåbne, findes yoga og meditationsundervisning ganske enkelt ikke længere som tilbud i kulturlivet.

Danske Yoga- og meditationslærere (DYOM)
Oscar pettifords Vej 25, 6. al
2450 København SV
Email: bestyrelse@dyom.dk
Web: www.dyom.dk

- 5) Et sidste tiltag kunne være at oprette et *adskilt sektorpartnerskab for de mindre aktører i forenings- og fritidslivet der ikke falder ind under idræt*, så disse kan få nogle retningslinjer der reelt passer til det område de varetager. Lige nu er de store idrætsorganisationer der reelt høres, også når der skal udarbejdes retningslinjer også for aktiviteter disse aktører ingen viden har om. Vi har set eksempler på at retningslinjer sendes i høring alene hos idrætten mens samtlige andre organisationer i sektorpartnerskabet, store som små, reelt har siddet med som tilskuere. Et møde hvor 40 deltagere får 45 minutter til at få en dialog med ministeriet er næppe en sundhedsforsvarlig vej frem til at sikre retningslinjer der stemmer overens med virkeligheden ude i idræts og fritidslivet. Når elefanter kæmper, så er græsset altid det første offer, også her. Vi minder om, at uden vores medlemmer vil der ikke være nogen undervisere tilbage til at varetage yoga og meditationsundervisningen ude i aftenskolerne, i fitnesscentre og i idrætsforeningerne. Det er også blandt vores medlemmer vi finder de fagfolk og eksperter der har den nødvendige viden og erfaring til at uddanne yoga og meditationslærere og sikre det fremtidige rekrutteringsgrundlag for hele yoga og meditationskulturen i Danmark. Uden en kulturpolitisk vilje til at holde hånden over vores fag, kommer danskerne fremover til at gå til yoga og meditation hos frivillige og fitnessinstruktører der ingen kvalifikationer har for at bære yoga og meditationskulturen videre. Det er muligt at man i erhvervsministeriet ikke vil begræde dette, da vores medlemmer er nøjsomme folk der ofte tjener mindre end 10.000 kroner om måneden. Men vi bilder os ind at Kulturudvalget og Kulturministeren vil kunne forstå hvilket tab dette bliver for de 9% af danskerne der i dag dyrker yoga regelmæssigt og hvilken omkostning det er, at vores medlemmer nu siver over i dagpenge- og kontanthjælpssystemet.

Danske yoga- og meditationslærere formidler loyalt Kulturministeriets retningslinjer til vores mange medlemmer der sikrer en sundhedsforsvarlig undervisning af vores fag i alle sektorer indenfor idræts, foreningslivet og i det private kulturliv. Vi kommunikerer dagligt med over 5000 mennesker via forskellige platforme. Det undrer os at man ikke er mere interesseret i at bruge vores viden, netværk og ekspertise i ministeriet, især når der udarbejdes retningslinjer. Danskerne har taget yoga og meditation til sig over hele landet, vores medlemmer underviser deltagere der er ramt af stress, angst, depression og sundhedsmæssige følgevirkninger af isolation og ensomhed, især i

Danske Yoga- og meditationslærere (DYOM)
Oscar pettifords Vej 25, 6. al
2450 København SV
Email: bestyrelse@dyom.dk
Web: www.dyom.dk

landdistrikterne hvor der ikke er mange tilbud. Her brødføder yoga og meditationslærere sig selv for en løn der ligger under dagpengesatsen, mens de passer på lokalmiljøet og holder liv i kulturen.

Vores medlemmer gør en stor indsats for folkesundheden, ikke mindst når det kommer til mental sundhed, og fungerer ofte som bindeled mellem borgeren og det etablerede sundhedssystem, idet vi henviser til forebyggende tilbud og videre behandling længe før borgeren bliver sygemeldt med stress, skader eller psykisk sygdom. Flere eksperter har spået at epidemiens 4. bølge bliver en mental sundhedskrise. Det forekommer derfor mærkeligt at man lige nu er man i færd med at aflive den underskov af aktører der for meget få penge kunne gøre en stor forebyggende indsats for folkesundheden og holde liv i både fællesskabet og kulturen med en minimal sundhedsrisiko. Dette vil vi gerne i dialog med sundhedsmyndighederne om, men vi kan ikke få kontakt gennem ministeriet som ifølge styrelsen for patientsikkerhed og sundhedsstyrelsen er den eneste kanal for kommunikation mellem organisationer og sundhedsmyndigheder.

Kommer der økonomisk hjælp til vores hjørne af kulturlivet? Hvilke løsninger har man kulturpolitisk tænkt sig at iværksætte for de små virksomheder på kulturområdet der lige nu ikke kan få støtte? Vi glæder os til at høre hvad kulturudvalgets medlemmer tænker om dette.

Referencer:

Berlingske tidende: ”Myndighederne er også ved at aflive foreningslivet” Debatindlæg Trykt den 20. november. Skrevet i samarbejde mellem Danske Yoga- og Meditationslærere og Dansk Tankesport <https://www.berlingske.dk/kommentarer/myndighederne-er-ogsaa-ved-at-aflive-foreningslivet>

DR nyheder, artikel ”Yogacentre lukker på stribe”
<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/hovedstadsomraadet/yogacentre-lukker-paa-stribe-efter-16-aar-med-yogastudie-er-det>

DR TV-avisen lørdag den 21. november ”Restriktioner gør ondt på yogabranchen”:
https://www.dr.dk/drtv/episode/tv-avisen-morgen_222515

Indslag i P4 København d. 21. november ”Tre store yogacentre i København lukker”
<https://www.dr.dk/radio>

Danske Yoga- og meditationslærere (DYOM)
Oscar pettifords Vej 25, 6. al
2450 København SV
Email: bestyrelse@dyom.dk
Web: www.dyom.dk

Åbent brev til ministeren, set af over 100.000 på Facebook indenfor en uge:
<https://www.facebook.com/dyom.dk>

Statistik der dokumenterer udbredelsen af yoga i Danmark:
<https://www.idan.dk/vidensbank/downloads/danskernes-motions-og-sportsvaner-2016/9a94e44b-4cf5-4fbe-ac89-a696011583d5>
Se figur 23, som viser, at andelen af yoga-udøvere er steget med 50 pct. fra 2011 til 2016.

Rapport om en yogakultur i kraftig vækst”:
https://www.idan.dk/nyhedsoversigt/nyheder/2014/a596_ny-rapport-kortlaegger-et-yogamarked-i-kraftig-vaekst/

Målinger af Danskernes fritidsaktiviteter efter coronakrisen (besvarelser fra april-juni 2020).
<https://idan.dk/vidensbank/downloads/danskernes-motions-og-sportsvaner-under-coronanedlukningen-del-1/6515aeed-a9ef-437e-89b3-abb400822dd8>.